

JAZZ

Terje Mosnes
tmo@dagbladet.no

Knalldebut

CD: Debutplater kan være så mangt. Ofte kommer de som situasjonsrapporter fra unge musikere underveis mot et uttrykk, struttende av vilje, tæl og påfunnsglede, men uten den autoriteten som kan springe ut av mange års hardt arbeid og en viss porsjon levd liv.

Det er som det skal og må være.

Men noen få debuter tar tak i deg fra første tone og melder at her handler det ikke bare om å ville, men om å kunne. Og ikke bare om å kunne, men om å kunne godt.

«**Norchestra**», fra den akustiske trioen med samme navn, er et sånt debutalbum.

DE KOMMER fra Haugesund og har spilt sammen siden 1999, pianist/gitarist/komponist **Alf Wilhelm Lundberg**, bassist **Kjetil Olai Lundø** og trommeslager **Tore Jamne**. Lundberg og Lunde er utdannet ved hhv. jazzlinja i Trondheim og Grieg-akademiet i Bergen, og hver av de tre har en omfattende musiker-cv. Men det var som husband på jazzklubben «To glass» i hjembyen at de utviklet det som nå manifesterer seg som et sterkt, originalt triouttrykk, eller rettere: to triouttrykk, avhengig av om Lundberg spiller klassisk gitar eller piano.

Begge deler gjør han på teknisk frapperende vis, med anslag og klangbehandling som ikke er hverdagskost. Lundø/Jamne framstår som kreativt finstilte partnere i samspillet, uansett hvilke strenger som klinger og hvor fritt lendet måtte være. I sine egne låter, bygget på så vel moderne jazztradisjon som forrige århundres klassiske modernisme, leder Lundberg trioen fra høydepunkt til høydepunkt, av og til klingende som noe Egberto Gismonti kunne ha gjort, andre ganger som om EST eller The Bad Plus skulle være i aksjon med en streng Sjøstakovitsj på nakken. Men først og fremst presenterer Norchestra seg som – nettopp, Norchestra, og tar øyeblikkelig plass i aller fremste rekke blant samtidas norske jazzensembler.

KRONOS-KVARTETTEN er ikke først og fremst kjent som et jazzensemble, selv om den har festivalspilt på både Kongsberg og i Molde. Med sin fordomsfrie, lekne og gjernet-tilnærming til all slags musikk, er den uansett en samtidsmusikalsk kraft som har omverdenens øre, og da den bestilte et verk for seg selv og den kinesiske pipamesteren **Wu Tan** av 70-årsjubilanten **Terry Riley** i 2005, spisset ørene seg. Nå er «**The Cusp of Magic**» her på plate, midtsommer-rituell i seks satser, og med den klassiske strykekvartetten i tøft samspill med kinesisk lutt, musikkleketøy fra barneværelset, synther og diverse perkusjonsinstrumenter. Det er morsomt, repetitivt og suggererende, og harmonisk, rytmisk og klanglig så spill levende som bare dette utrolige ensemblet kan gjøre Rileys musikk.

BLANT JAZZENS MER legendariske skikkelser innehar **Sun Ra** (1914-93) en særstilling, og ikke bare fordi han hevdet å komme fra Saturn. Spørsmålet om hvor genialt nyskapende den eksentriske orkesterlederen/pianisten egentlig var, debatteres fortsatt, og en gjenutgivelse av «**Some Blues But Not The Kind That's Blue**» fra 1977 – med bonusspor der Ra trakterer orgel – vil neppe stilne gemyttene. Her er Ra og hans Arkestra i frijazz og robust standardjazz, blant annet en «My Favorite Things» der tenorist John Gilmores versjon kan være en interessant sammenlikning med John Coltranes mer kjente. Til tross for råttan pianolyd og mye rart spill, antyder plata – iallfall i glimt – hvorfor Sun Ra har den posisjonen han stadig har som en annerledes avantgardist.

Norchestra

«Norchestra»
(NORCD/Musikkoperatørene)

Trio med egenstemmer som imponerer stort.

Kronos Quartet m/Wu Man

«Terry Riley: The Cusp of Magic»
(Nonesuch/Warner)

Bestillingsverk som gir valuta.

Sun Ra

«Some Blues But Not The Kind That's Blue»
(Atavistic/VME)

Gjenutgivelse på godt og vondt.

BOK

Den erfarne barnebokforfatteren **Bjørn** tankevekkende også for og om unge

Syk kjærlig

KRYSSER GRENSER: Med sin nye roman krysser Bjørn Sortland grensa mellom voksen- og ungdomslitteratur. Foto: Scanpix

Krim-klisjeer

Andrew Taylor

«De fire siste ting»
Oversatt av Kari og Kjell Risvik
Vigmstad & Bjørke

Triviell kriminalroman om et uhyggelig tema.

Anmeldt av **Kurt Hanssen**
kurhanns@online.no

BOK: En pedofil kidnapper den

fire år gamle datteren til en kvinnelig prest, og tar henne med til huset hvor han bor sammen med en kvinne som har drept flere barn.

Og snart begynner politiet å finne uhyggelige ting som har med saken å gjøre.

Produktiv

Den engelske kriminalforfatteren Andrew Taylor er i norsk oversettelse kjent for Lydmouth-bøkene, som foregår i en småby på femtitallet. Men han er en svært produktiv mann, «De fire siste ting» er første bok i det som kalles Roth-trilogien, og kom ut allerede i 1997.

Hovedpersonen er pedofile Eddie, en lærerutdannet, men sosialt hjelpeløs fyr som har bodd hjemme hos en dominerende

mor i mange år. Når hun dør overtas hennes rolle av Angel, en like dominerende, men langt farligere kvinne.

Sensasjonssøkende

Det siste offeret til de to er Lucy, den fire år gamle datteren til presten Sally og politibetjenten Michael. Sally er en kontroversiell figur fordi hun er kvinne og prest, og det sier litt om troverdigheten til denne romanen. Andrew Taylor har lyktes med portrettet av Eddie, men resten er ganske så klisjépreget, og milevis fra høydene til en virkelig sterk psykologisk spenningsroman.

Han er langt unna klassen til Patricia Highsmith eller Ruth Rendell, og totalinntrykket blir at «De fire siste ting» er mer sensasjonssøkende enn sensasjonell.